

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

IV. volebné obdobie

Návrh zákona

z 2009,

ktorým sa mení zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách v znení zákona č. 196/2000 Z. z., zákona č. 276/2001 Z. z., zákona č. 436/2002 Z. z., zákona č. 465/2002 Z. z., zákona č. 520/2003 Z. z., zákona č. 523/2004 Z. z., zákona č. 68/2005 Z. z., zákona č. 117/2006 Z. z., zákona č. 659/2007 Z. z. a zákona č. 382/2008 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 ods. 3 sa dopĺňa písm. c), ktoré znie:

c) väčšou mincou rozumie minca v nominálnej hodnote minimálne 5 centov.

2. V § 3 ods. 4 znie:

(4) Cena, ktorá sa platí v hotovosti a ktorú nemožno bez zvyšku rozčleniť na nominálnu hodnotu platných bankoviek a väčších mincí, sa zaokrúhľuje tak, aby túto cenu bolo možné zaplatiť platnými bankovkami a väčšími mincami; celkový zvyšok nezaokrúhlenej ceny, ktorý je nižší ako polovica nominálnej hodnoty najnižšej platnej väčšej mince, sa zaokrúhľuje nadol a celkový zvyšok platby, ktorý sa rovná polovici alebo je vyšší ako polovica nominálnej hodnoty najnižšej platnej väčšej mince, sa zaokrúhľuje nahor. Ak je platená cena súčtom cien za viac kusov tohto istého tovaru alebo viac kusov rôznych tovarov, zaokrúhľuje sa takto až celková suma platenej ceny. Takéto zaokrúhľovanie ceny nie je porušením cenovej disciplíny podľa tohto zákona.

Čl. II

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 2009.

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Od 1.1.2009 je zákonným platidlom v Slovenskej republike euro. Jedným z praktických problémov, ktoré súvisia s nahradením slovenskej koruny eurom, je aj zvýšené množstvo mincí v obehu. Kým v predchádzajúcej mene existovali v záverečnom období jej platnosti mince v piatich nominálnych hodnotách (50 halierov, 1, 2, 5 a 10 korún), v prípade eura sú to mince až v 8 nominálnych hodnotách (1, 2, 5, 10, 20 a 50 centov, 1 a 2 eurá). Dve euromince s najvyššou nominálnou hodnotou (1 a 2 eurá) majú vyššiu hodnotu ako niekdajšie dve korunové bankovky s najnižšou nominálnou hodnotou (20 a 50 korún).

Okrem celkovo veľkého množstva mincí je praktickým problémom predovšetkým používanie centových mincí s najnižšou hodnotou, ktoré zbytočne zaťažujú obyvateľstvo, obchodníkov aj banky. Hodnota najnižšej novej mince (1 cent) je pritom nižšia než bola hodnota najnižšej mince predchádzajúcej meny (50 halierov). Nezaokrúhľovanie cien je spôsobené snahou, aby prechod na euro nemal za následok zvýšenie cenovej hladiny a inflácie. Manipulácia s drobnými mincami je však nepraktická a zaťažujúca ako pre obyvateľov, tak pre obchod a vytvára konfliktnú situáciu aj medzi obchodom a bankami (bankové poplatky za výmenu euromincí).

Účelom predloženého návrhu zákona je dosiahnuť faktické stiahnutie najmenších mincí (v nominálnej hodnote 1 a 2 centy) z obehu. Keďže Slovenská republika stratila vstupom do eurozóny menovú suverenitu, nemôže používanie týchto mincí na svojom území úplne zakázať. Úpravou zákona o cenách však môže stanoviť také pravidlá zaokrúhľovania cien, ktoré budú mať za následok faktické stiahnutie najmenších mincí z obehu. Pravidlá zaokrúhľovania boli do zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách zakomponované prostredníctvom zákona č. 520/2003 Z. z.. Touto novelou sa zároveň vytvorili predpoklady pre neskoršie zrušenie mincí v nominálnej hodnote 10 a 20 halierov. Predložený návrh zákona predpokladá zmenu tejto úpravy tak, aby sa ceny nezaokrúhľovali na najnižšiu platnú mincu, ale na najnižšiu platnú väčšiu mincu, pričom za väčšie mince sú podľa návrhu zákona určené mince v nominálnej hodnote minimálne 5 centov. V takto nastavenom legislatívnom prostredí by síce jednocentové a dvojcentové mince ostali v platnosti a spotrebiteľia by ich mohli používať, ale obchodníci by už fakticky nevydávali mince v nižšej nominálnej hodnote ako 5 centov, čím by v priebehu krátkej doby prišlo k faktickému stiahnutiu jednocentových a dvojcentových mincí z obehu.

Vzhľadom na to, že pravidlá zaokrúhľovania predpokladajú zaokrúhľovanie nahor i nadol, nie je potrebné obávať sa, žeby toto opatrenie malo za následok relevantné zvýšenie inflácie.

Návrh zákona nebude mať priamy dopad na verejné rozpočty, neprináša nárok na pracovné sily a nemá vplyv na zamestnanosť a tvorbu pracovných miest, ani na životné prostredie. Návrh zákona bude mať priaznivý vplyv na podnikateľské prostredie.

Návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, jej zákonmi a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1

Do definície základných pojmov sa navrhuje doplniť definíciu „väčšej mince“ ako mince v nominálnej hodnote minimálne 5 centov.

K bodu 2

Zaokrúhľovanie cien v hotovostných platbách je v platnom znení zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách upravené v § 3 ods. 4 tak, že sa cena zaokrúhľuje tak, aby ju bolo možné zaplatiť platnými bankovkami a mincami: *„Celkový zvyšok nezaokrúhlenej ceny, ktorý je nižší ako polovica nominálnej hodnoty najnižšej platnej mince, sa zaokrúhľuje nadol a celkový zvyšok platby, ktorý sa rovná polovici alebo je vyšší ako polovica nominálnej hodnoty najnižšej platnej mince, sa zaokrúhľuje nahor. Ak je platená cena súčtom cien za viac kusov tohto istého tovaru alebo viac kusov rôznych tovarov, zaokrúhľuje sa takto až celková suma platenej ceny.“*

Navrhovaná úprava ponecháva v platnosti doterajší mechanizmus zaokrúhľovania, stanovuje však, že sa ceny v hotovostnom styku nemajú zaokrúhľovať na hodnotu „najnižšej platnej mince“, čiže na 1 cent, ale na hodnotu „najnižšej väčšej platnej mince“, čiže v zmysle úpravy navrhutej v prvom bode na 5 centov.

K čl. II

Navrhuje sa účinnosť zákona 1. septembrom 2009, pretože ide síce rozsahom o jednoduchú úpravu, ale vzhľadom na širší okruh osôb, ktorých sa novela dotýka, je potrebná istá legisvakantná doba.